

NATALIO SUED

JIN: The Ambush Party & Opositor.

Gehoord: 28/10, Lux, Nijmegen.

Volgende aflevering: Elastic Jargon, 11/11.

De Argentijnse saxofonist biedt kwaliteitsimpro van zuiver kaliber.

'The suspension of disbelief' is het bekende credo waarmee de fantastische literatuur zijn inzet definieerde. Dichter en filosoof Samuel Taylor Coleridge zag hierin de grootste opdracht van een auteur: het opschorten van het ongeloof bij de lezer, voor de duur van het werk. Je zou deze poëtica kunnen overzetten naar de praktijk van de geïmproviseerde muziek.

Bij geslaagde impro is het ontbreken van een voorspelbare structuur geen enkel probleem, en wordt de luisteraar voor de duur van de improvisatie geheel meegesleurd in de flow van de musici. Het is een kwestie van zo irrationeel mogelijk ondergaan, ervaren en na afloop verwonderd boven komen: wat was dat?

Zondag bood de Argentijnse saxofonist Natalio Sued met twee van zijn formaties kwaliteitsimpro van dit zuivere kaliber. Sued deed de aftrap van de nieuwe Jazz In Nijmegen-serie met The Ambush Party en Opositor. Achtereenvolgens: sensitieve, filmische impro op het grensvlak met hedendaags gecomponeerd en intelligente, door jazz geïnformeerde rock die ook het onderbewuste weet te be-roeren.

Bij The Ambush Party kleuren vooral pianist Oscar Jan Hoogland en cellist Harald Austbø de improvisatie in stemmige sepiatinten, en ankeren zo de 'stream of consciousness' van Natalio Sued in aardse, bluesy goedstoestanden. Op een prettige manier doet dit denken aan de hobbelende ritmiek van Tom Waits en de dwarse akkoorden van Thelonious Monk. Slagwerker Marcos Baggiani beschikt hierbij over een scala aan bekkens, die hij op gepaste, verhalende wijze laat tikken en ruisen.

Na de pauze wordt het met Opositor volumineuzer, maar zonder hol machtsvertoon. Gitarist Rafael Vanoli (die met drummer Gerri Jaeger ook onder de naam Knalpot opereert) heeft een esthetiek die eerder refereert aan actuele elektronische muziek, dan aan de geconserveerde jazzgitaar. Vanoli streeft geen kraakhelder notenbeeld na, eerder het tegenovergestelde: hij zoekt juist rafelige sounds op, die aan alle kanten schuren en trekken. Met een kleine meter effectpedaal onder voetbereik laat hij rijkgeschakeerde soundscapes ontstaan, waarmee Sueds expressieve toon een natuurlijke bedding krijgt.

Bij dit alles is Sued als gedeelde factor krachtig als het moet en dienstbaar waar gepast. Onversneden ontroering is ineens daar wanneer *Do, dici?*, een compositie van Sued, opdoemt als moment van pure lyriek. Slechte impro kan vaak alleen maar een punt maken volgens de tactiek van het Amerikaanse leger: *shock and awe*. Goede impro zoals Sued die met deze geestverwanten nastreeft weet juist te overtuigen langs emotionele lijnen. Eerder poëtisch dan pamfletistisch raakt hij de ziel, en herinnert dit alles in niets meer aan het helaas voortdurende, onherbergzame imago van impro.

Jair Tchong